

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Directorivm Inqvisitorvm F. Nicolai Eymerici Ordinis Prædicatorum

Nicolaus <Eymericus>

Venetiis, 1607

Pivs Papa V.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13589

Pius Papa Quartus, ad perpetuam rei memoriam.

A

OMINICI gregis custodia Domino disponente propositi, vigilis more pastoris non desistimus ipsi gregi ab imminenti periculis, quanta maxima possumus cura, & diligentia præcauere, ne propter negligentiam nostram pereant oves, quæ pretiosissimo Domini nostri Iesu Christi sanguine sunt redemptæ. Et si autem quæ ad fidei veritatem patefaciendam, & ad horum temporum hæreses confutandas pertinebant, in œcumeni-

Edita anno Do-
mini 1564.

Ex indice libro-
rum prohibito-
rum & bulla-
rio Romæ im-
presso.

co, & generali Concilio Tridentino, sancti Spiritus assistente gratia, nuper adeo enucleata, ac definita fuerunt, vt facile iam sit vnicuique sanam Catholicamque doctrinam à falsa, adulterinaque internoscere: tamen cum librorum ab hæreticis editorum lectio non modo simpliciores homines corrumpere soleat, verum sæpe etiam doctos eruditosque in varios errores, & à veritate fidei catholicæ alienas opiniones inducere: huic quoque rei esse duximus prouidendum. Cum autem aptissimum ei malo remedium esse sciremus, si componeretur atque ederetur iudex, siue catalogus librorum, qui vel hæretici sint, vel de hæretica prauitate suspecti, vel certe moribus & pietatis noceant: id negotium ad sacram Tridentinam Synodum reieceramus. Ea vero ex tanta episcoporum, & aliorum doctissimorum virorum copia delegit ad eum conficiendum Indicem multos cum doctrina, tum iudicio insignes prælatos ex omnibus fere nationibus. Qui quidem non sine maximo labore, plurimisque vigilis, cum indicem tandem, Deo iuante, perfecerunt, adhibitis etiam in consilium lectissimis quibusdam Theologis. Peracto autem Concilio, cum ex ipsius Synodi decreto is Index nobis oblatum fuisset: vt ne ante ederetur, quam à nobis approbatus fuisset: Nos doctissimis quibusdam, præbatsimisque prælatis eum accuratissime legendum, examinandumque tradidimus, & ipsi etiam legimus. Cum igitur eum magno studio, acri iudicio, diuturna cura confectum, & præterea commodissime digestum esse cognouerimus: Nos saluti animarum consulere, eamque ob causam prouidere cupientes, ne libri & scripta cuiuscunque generis, quæ in eo improbantur, siue vt hæretica, siue vt de hæretica prauitate suspecta, siue vt pietati, ac morum honestati inutilia, aut aliqua correctione saltem indigentia, posthac à Christi fidelibus legantur, ipsum Indicem, vnà cum regulis ei propositis auctoritate Apostolica, tenore præsentium, approbamus, imprimique ac diuulgari, & ab omnibus vniuersitatibus Catholicis, ac quibuscunque alijs vbique suscipi, easque regulas obseruari mandamus, atque decernimus: inhiibentes omnibus, & singulis tam ecclesiasticis personis secularibus, & regularibus, cuiuscunque gradus, ordinis, & dignitatis sint, quam laicis quocunque hooore, ac dignitate præditis, ne quis contra earum regularum præscriptum, aut ipsius prohibitionem Indicis libros illos legere habereue audeat. Si quis autem aduersus eas regulas, prohibitionemque fecerit; is quidem, qui hæreticorum libros, vel cuiusuis auctoris scripta propter hæresim, vel falsi dogmatis suspicionem damnata, atque prohibita legerit, habueritue, ipso iure in excommunicationis pœnam incidat; eamque ob causam in eum tamquam de hæresi suspectum inquiri, & procedi liceat, præter alias pœnas super hoc ab Apostolica sede, sacrisque Canonibus constitutas. Qui autem libros alia de causa prohibitos legerit, habueritue, præter peccati mortalis reatum, episcoporum arbitrio seuerè se nouerit puniendum: Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis contrarijs quibuscunque: aut si aliquibus communiter, vel diuisim ab eadem sit sede indultum, ne excommunicari possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Vt hæc autem ad omnium notitiam perueniant, neue quis excusatione ignorationis uti possit, volumus, & mandamus, vt he litteræ per aliquos Curia nostræ Cursores in basilica Vaticana principis Apostolorum, & in Ecclesia Lateranensi tunc, cum in eis populus, vt Missarum solennibus intersit, congregari solet, palam, & clara voce recitentur; & postquam recitata fuerint, ad Valuas earum ecclesiarum, itemque Cancellariæ Apostolicæ, & in loco solito Campi Floræ affigantur ibique vt legi, & omnibus innotescere possint, aliquantisper relinquuntur. Cum autem inde amouebuntur: earum exempla in iisdem locis affixa remaneant. Nos enim per recitationem hanc, publicationem & affixionem, omnes, & singulos qui his litteris comprehenduntur, post tres menses à die publicationis & affixionis earum numerandos, volumus perinde astrictos, & obligatos esse, ac si ipsismet ille editæ, lectæque fuissent. Transumptis quoque eorum, quæ manu alicuius publici notarij scripta, subscriptauè, & sigillo, ac subscriptione alicuius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ, munita fuerint, fidem sine vlla dubitatione haberi mandamus, atque decernimus. Datum Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die vigesima quarta Martij, Milleesimo quingentesimo sexagesimo quarto, Pontificatus nostri anno quinto.

Ant. Florebellus Lauellius.

PIVS PAPA V.

Sanctissimi D. N. Pij Papæ V. Declaratio, & constitutio, quod sententiæ in reorum Inquisitorum fauorem per quoscunque iudices contra iurisdictionis dispositionem, vel stylum officij Sanctissimæ Inquisitionis late, & ferenda, nunquam transferint, nec in futurum in rem iudicatam transire possint.

I 2 MOTV

Idcirco anno Do-
mini ab Incar-
natione 1566.

Ex Bullario
Pij V. impresso
Roma.

MOTV proprio, &c. Inter multiplices curas, quę animam nostram assidue pulsant, il-
la in primis est, prout esse debet, vt Ecclesia Dei nobis ex alto commissa purgatis, A
immo quantum fieri potest, procul exterminatis omnibus hæresibus, & prauis erro-
nearum opinionum dogmatibus, tuto militare, & tamquam nauis in tranquillo ma-
ri, sedans omnibus tempestarum fluctibus & procellis, secure nauigare, & ad opta-
tum salutis portum peruenire possit. Cum itaque nos, dum in minoribus constituti, sanctissimi
officij Romane, & vniuersalis contra hæreticam prauitatem Inquisitionis negotia pettractare-
mus, tandem ex longo vsu atque experientia rerum magistra cognouerimus, quod multi rei de-
lati, & in prædicto sanctissimo officio; seu alibi coram locorum ordinarijs, & hæreticę prauitatis
Inquisitoribus processati, ac de hæreticę prauitate Inquisiti, falsos testes ad eorum defensionem exa-
minari faciendo, ac compurgatorum de eorum vita & doctrina minime informatorum opera, &
testimonio seruuantibus, ac diuersis alijs illicitis modis, excogitatisque dolosis excusationibus, &
malitijs prædictum sacrum officium Sanctissimę Inquisitionis ceterisque iudices, & etiam Roma-
nos Pontifices deludendo, & decipiendo, plures etiam veluti innocentes diffinitiuas à prædictis B
processibus, & Inquisitionibus absolutorias, & præcedente canonica purgatione eorum assertę bo-
næ & Catholicę fidei vitę, & doctrinę declaratorias, sententias, seu decreta ab eodem sanctissimo
officio, alijsque locorum ordinarijs siue delegatis, & Inquisitoribus, ac etiam Rom. Pontificibus
prædecessoribus nostri obtinuerunt, seu extorserunt; quas sententias, & decreta præfati Romani Pon-
tifices, etiam cum perpetui silentij impositione, ac inhibitione, ne dictum sanctissimum officium,
aut alij Inquisitores ad vteriora procedere possent seu deberent, necnon etiam cum causarum auoca-
tione ad solum Romanum Pontificem, sub cuius protectione submittebantur alijsque derogatoria-
rum derogatorijs, & efficacissimis clausulis, ac etiam irritantibus, & alijs decretis etiam in forma gra-
tiosæ expeditas litteras etiam in consistorio, seu consistorialiter emanatas confirmant, vnde eue-
niebat, quod prædicti rei Inquisiti sub velamine, & tutamine prædictarum sententiarum declarato-
riarum, & litterarum Apostolicarum, & præsertim vigore clausulę inhibitorię contra Inquisito-
res factę, confidentes, clam, & etiam aliquando palam in antiquis eorum erroribus, immo cum alijs secure, &
tanquam catholici conuersando, eorundem aliorum animos corrumpere, & inficere, ac in suas hæ-
reticas opiniones trahere de facili potuerunt in totius reipublicę Christianę non modicum scanda-
lum & præiudicium, prædictarumque delatorum animarum perniciem, & iacturam. Nos huic
scandalo adeo periculoso, & contagioso obuiare, dictarumque animarum salutem consulere, & pro-
uidere, omnemque iurisperitorum dubietatem, & altercationem, ac quęcumque impedimenta &
obstacula, propter quę sancta Inquisitio hæreticę prauitatis quomocumque, & qualitercumque
impediretur, vel retardaretur, tollere volentes, Motu simili, & ex certa nostra scientia, ac de Aposto-
lica potestatis plenitudine. In primis omnes, & singulas, ac quascumque litteras Apostolicas sub
quacumque verborum forma etiam in prædictis, ac quibusuis alijs causis hæresis, etiam Motu pro-
prio, &c. ac etiam consistorialiter, &c. & alijs quomolibet emanatas, necnon etiam de super signa-
tas Motuum propriorum, & alias cedulas quaslibet ad ius, & iustitiam, ac iuris terminos reducen-
tes, necnon fisco prædicti sancti officij Inquisitionis, & aliorum ordinariorum, & delegatorum iudi-
cium aduersus prædictas litteras inhibitiones, ac etiam derogatoriarum derogatorias, aliasque clau-
sulas quaslibet os aperientes, & quatenus iurisdictioni, dispositioni, vel stylo dicti officij sint con-
traria, illas penitus, & perpetuo renocantes, hac nostra perpetua perpetuoque valitorum vniuersali
constitutione omnes, & singulas, & quascumque etiam ex capite assertę innocentię absolutorias, vel
etiam præcedente canonica purgatione sub quęcumque verborum forma declaratorias sententias,
etiam diffinitiuas, & decreta in eorundem reorum inquisitorum & delatorum fauorem per prædi-
ctum sanctissimum officium, aliosque iudices ordinarios, & delegatos, ac etiam Romanos Pontifi-
ces latas, & lata, aut in futurum per nos etiam & successores nostros Rom. Pontifices pro tempore
existentes ferendas, & ferenda, nunquam fecisse, nec in futurum posse facere transitum in rem iudica-
tam, Apostolica auctoritate declaramus, decernimus, statuimus, & ordinamus, præfatisque senten-
tijs, & decretis, & quantuncumque per litteras Apostolicas etiam in forma gratiosæ etiam iteratis
vicibus, ac etiam à pluribus Romanis Pontificibus emanatis derogatorijs, ac etiam irritantibus, alijsque
prædictis, vel alijs quibuscumque etiam derogatoriarum derogatorijs, ac etiam irritantibus, alijsque
clausulis, & decretis, necnon inhibitionibus, ac etiam canonicis sanctionibus, quorum omnium,
& singulorum aliorumque præmissorum, & inde secutorum tenores, ac si de verbo ad verbum
inserirerentur presentibus haberi volumus pro expressis, ac totaliter insertis, caterisque in contra-
rium facientibus quibuscumque, non obstantibus per prædictum sanctum officium Sanctę Inquisi-
tionis, ac dilectos filios modernos, & pro tempore existentes sanctę Romanę Ecclesię Cardina-
les hæreticę prauitatis Inquisitores, & super dicto officio nunc, & pro tempore deputatos, contra
eosdem reos delatos, & Inquisitos etiam si fuerint, & sint Episcopi, Archiepiscopi, Patriarchę, Pri-
mates, eiusdem Sanctę Romanę Ecclesię Cardinales, Legati etiam de latere, Comites, Barones,
Marchiones, Duces, Reges, & Imperatores, tam de antiquis, quam acriter etiam super eisdem
articulis

Articulis receptis, vel recipiendis testibus, alijsq; argumentis, probationibus, & iudicijs iuxta facultates eisdem Cardinalibus Inquisitoribus per nos & quoscunque prædecessores, & successores nostros Romanos Pontifices pro tempore existentes, ac sedem Apostolicam quomodolibet concessas, & datas, ac in futurum respectiue dandas, & concedendas, denuo inquiri, & procedi posse, & debere, etiam in omnibus, & per omnia, perinde, ac si prædictæ sententiæ, decreta, & litteræ Apostolicæ, ac etiam canonicæ purgationes in prædictorum reorum delatorum, & inquisitorum, etiam Episcoporum, Archiepiscoporum, Patriarcharum, Primatum, Cardinalium, Legatorum, Comitum, Baronum, Marchionum, Ducum, Regum, & Imperatorum fauorem non emanassent, nouis præsertim superuenientibus iudicijs eiusdem, vel alterius speciei hæresis tempus præteritum etiam respicienda. vbi apparet per aliqua iudicia quòd illicitis modis prius ipse delatus, vel inquisitus fuisset absolutus, eadem Apostolica auctoritate volumus pariter, & mandamus. Concedentes eisdem Cardinalibus Inquisitoribus, & super dicto sacro sanctiss. Inquisitionis officio nunc & pro tempore deputatis plenam, liberam, amplam, & omnimodam facultatem, potestatem & auctoritatem causas huiusmodi etiam auctoritate cæcumenicæ vniuersalis Concilij Tridentini decisis, reuicendi, ac in statu & terminis in quibus ante prædictas sententijs, & decreta, ac etiam canonicas purgationes quomodolibet reperiebantur, reassumendi, sineque debito terminandi, prout in alijs causis pendentibus indecisas per eosdem Cardinales Inquisitores iuxta eorum facultates sit, fierique potest, & consuevit. Et insuper vestigijs felic. recor. Pauli Papæ iiii. prædecessoris nostri in hærendo; Constitutionem alijs contra hæreticos, & schismaticos per eundem Paulum prædecessorem, sub data videlicet Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ M. D. LVIII. quintodecimo Calen. Martij, Pontificatus sui Anno quarto editam, tenore præsentium renouamus, & etiam confirmamus, illamquæ inuiolabiliter, & ad vnguem obseruari volumus, & mandamus, iuxta illius seriem atque tenorem. Et sic in omnibus, & singulis supradictis ceteris, ac ita per prædictos, & quoscunque iudices, &c. sublata, &c. iudicari, &c. debere. Irritum, &c. perpetuo decernimus, & declaramus. Non obstantibus præmissis, ac regula nostra de non tollendo iure quæsito, & quibusuis alijs Apostolicis, vniuersalibus, prouincialibus, & synodalibus constitutionibus, ordinationibus, necnon etiam iuramento, &c. roboratis, statutis, &c. priuilegijs quoque, indultis, & prædictis, ac alijs litteris, & etiam Motibus proprijs quibuslibet, etiam præfatis reis, & inquisitis, etiam episcopis, &c. ac Imperatoribus etiam absolutis, & quibusuis alijs personis in genere, vel in specie sub quibuscunque tenoribus, &c. ac cum quibusuis etiam derogatorijs derogatorijs, alijsq; clausulis, ac etiam irritantibus, & alijs decretis, ac etiam pœnali- bus inhibition, etiam Motu proprio, &c. ac consistorialiter, &c. & alijs in contrarium quomodolibet concessis, &c. in posterumq; concedendis, &c. quibus omnibus etiam si de illis, &c. eorū tenores, &c. latissime hac vice derogamus, ceterisq; contrarijs quibuscunque, cum clausulis opportunit.

Fiat Motu proprio. M.

ET cum absolute à cens. ad effectum, &c. & de reductione, &c. reuocatione singulis declaratione, decretis, statuto ordination. voluntatis, mandatis, concessione, renouatione, confirmatione, derogatione, alijsq; præmissis, vt supra in forma gratiosa perpetuo, & ad perpetuam rei memoriam, Et quòd postquam præfates, seu desuper forsan conficiendæ litteræ per aliquem, vel aliquos ex Cursoribus nostris in Basilicæ principis Apostolorum de Vrbe, & Cancellariæ Apostolicæ valuis, ac Acie Campi Floræ affixæ, & publicatæ fuerint, omnes prædictos etiam Episcopos, &c. ac Imperatores, & alios quorum interest, afficiant, & arceant perinde, ac si eis personaliter intimatæ, & insinuatæ fuissent, ac vim & efficaciam solennis, personalis, validæ, & peremptoria monitionis, & citationis habere, omnesque ligare habeant. Et quòd præfatis nostri Motus proprii sola signatura sufficiat, & vbi- que fidem faciat in iudicio & extra, regula contraria non obstat. Et nihilominus si videbitur litteræ desuper etiam per Breue nostrum, aut officium contradictarum simul, vel ad partem expediri possint. Et quòd præfatum, seu desuper conficiendarum litterarum transumptis etiam impressis manu alicuius notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ, aut curiæ ecclesiasticæ munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ipsis originalibus adhiberetur si exhibitæ forent, vel ostensa.

Fiat M.

Datum Romæ apud sanctum Petrum, duodecimo Cal. Jan. Anno primo.

Anno à Natiuitate Domini M. D. LXVII. Indictione decima, die vero Lunæ, trigesima mensis Decembris, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & Domini nostri, Domini Pij diuina prouidentia Papæ quinti anno primo, superscriptus Motus proprius affixus, & publicatus fuit ad valuas Principis Apostolorum beati Petri de Vrbe, Cancellariæ Apostolicæ, ac in Acie Campi Floræ, dimissis ibidem eiusdem copijs affixis, vt moris est, per nos Ioannem Gerardi, & Christianum de Monte, prælibati Sanctiss. Domini nostri Papæ Cursores.

Stephanus de Olea Magister Cursorum.

Registrata in lib. pri. Secretorum fol. 51. G. S. Sarde.